PRZEGLĄD PRASY Z. S. R. R. I EMIGRACJI ROSYJSKIEJ

Dodatek do Nr. 42 (141) Codziennego Biuletynu Wydziału Prasowego M. S. Z.

Warszawa, piątek 22 czerwca 1928 r.

Z. S. R. R. A SPRAWY ZAGRANICZNE.

POLSKA A Z. S. R. R.

Prawda, 19.VI. pisze, że „białogwardziści“ w Polsce, ciesząc się poparciem władz, znów mobilizują swe siły dla terorystycznych aktów. Doświadczenie ostatnich czasów wykazało, co oznacza „filantropijna akademicka działalność apolitycznych emigrantów“. Ani wezwanie rządu polskiego do emigrantów z dn. 14 sierpnia 1927 r., ani też inne „środki“ nie wywarły żadnego wpływu na postępowanie białej emigracji. Przeciwnie, emigranci stają się coraz bardziej zuchwali. Świadomi tego, że w razie jakiegoś zajścia grozi im tylko wysłanie z Polski a i to upozorowane będzie „odwiedzeniem chorych krewnych“ (aluzja do informacji dzienników polskich o wyjeździe Siemionowa — przyp. Red. Biul.). Dziennik zaznacza, że fakty przeczą oświadczeniu Pat‘a o dobrej woli i chęci rządu polskiego dojścia do porozumienia. Autor wskazuje na to, że „Pat“ całkowicie przemilcza wyzywającą kampanję, prowadzoną przez prasę polską przeciwko ZSRR.

ANGLJA A CZECHOSŁOWACJA.

Prawda, 19.VI. p. nagł. „Czechosłowacja — wasalem Anglji“, pisze, że — według opinji kół politycznych — po wizycie Benesza w Londynie angielska orjentacja zagranicznej polityki Czechosłowacji staje się coraz bardziej jasna. Dowodzi tego stanowisko, zajęte przez dzienniki, stojące blisko Benesza, przedewszystkiem w sprawie polsko-litewskiego konfliktu. Dzienniki te zupełnie otwarcie stanęły po stronie polskiej.

SYTUACJA POLITYCZNA W AZJI.

Izwiestja, 19.VI. w art. wst. piszą, że turecko-afgański traktat z 25 maja oraz turecko-perski i afgano-perski protokóły, podpisane w Teheranie, d. 15 czerwca, wskazują, że Turcja, Persja i Afganistan uczyniły dalszy krok na drodze ścisłej politycznej i ekonomicznej współpracy. Powyższe umowy dziennik ocenia, jako b. ważne dokumenty pokojowe.

SPRAWY WEWNĘTRZNE.

ŻYCIE PARTYJNE.

PRZYJMOWANIE NOWYCH CZŁONKÓW DO PARTJI. Izwiestja Odeskago Okrużkoma KPBU, 2.VI. omawia decyzję okręgowego zjazdu partyjnego w Odesie o przyjęciu 3.400 robotników przemysłowych do liczby członków odeskiej organizacji partyjnej. Decyzja ta ma być urzeczywistniona przed dniem 10-go stycznia 1930 roku. Celem jej jest doprowadzenie stosunku liczby robotników przemysłowych do ogólnej liczby członków organizacji partyjnej w Odesie do 55% i utrwalenie związku pomiędzy partją a proletarjatem. Związek ten jest podstawą istnienia władzy sowieckiej w ZSRR, wobec tego przyjmowanie nowych członków w skład partji powinno być regulowane z tego punktu widzenia.

ORGANIZACJA MOSKIEWSKA PARTJI. Wieczerniaja Moskwa, 13.VI. podaje, iż moskiewska gubernjalna organizacja partyjna liczyła 1-go października 1927 roku 129.417 członków. W dniu 1-go kwietnia r. b. liczba członków organizacji wynosiła 145.465 osób. Robotnicy stanowią 69,9% ogólnej liczby członków organizacji, włościanie — 5,9%, urzędnicy — 24,2%. Z ogólnej liczby członków gubernjalnej organizacji 107.946 osób należą do kółek miejskich organizacyj w samej Moskwie.

WPŁYW PARTYJNY W OBOZIE OSETYŃSKIM. Mołot, 11.VI. ogłasza sprawozdanie osetyńskiego obwodowego komitetu partji w sprawie wpływów partji wśród ludności obwodu. Sprawozdanie to stwierdza, iż ogólna sytuacja gospodarcza i polityczna sprzyja rozwojowi akcji partyjnej wśród Osetyńców. Akcja ta jest utrudniana jedynie przez niestosowanie się organizacji partyjnej w Osetji do wskazówek wyższych instancyj partyjnych oraz przez brak przygotowanych do tej pracy członków. Osetyńska organizacja partyjna posiada coraz mniej w swym składzie robotników, organizacja ta nie stosuje ko-

niecznych kar wobec tych swych członków, którzy łamią prawo partyjne i ustawodawstwo sowieckie. Nieuregulowanie stosunków agrarnych stwarza również przeszkodę dla normalnego rozwoju akcji partyjnej w Osetji.

SPRAWY NARODOWOŚCIOWE.

ALFABET ŁACIŃSKI DLA NARODOWOŚCI TIURKSKICH. Prawda Wostoka, 1.VI. podaje, że kolegjum komisarjatu ludowego oświaty RSFSR w Moskwie omówiło kwestję wprowadzenia alfabetu łacińskiego do użytku tubylców w Azerbajdżanie, Uzbekistanie i Turkmenistanie. W wyniku dyskusji uznano alfabet łaciński jako posiadający znaczenie alfabetu państwowego dla wyżej wymienionych narodowości. Komisarjat ludowy oświaty zwrócił się do rady komisarzy ludowych i C. K. W. sowietów RSFSR z prośbą o wprowadzenie tego alfabetu, jako obowiązującego, do pisowni wszystkich narodowości tiurkskich w RSFR. W 1928/29 roku szkolnym alfabet łaciński wprowadzony będzie do wszystkich szkół powszechnych na terytorjum RSFSR, w których odbywają się wykłady w jednym z języków tiurkskich.

MNIEJSZOŚCI NARODOWE W USRR. Wisti, 1.VI. donosi, iż prezydjum C. K. W. sowietów USRR uchwaliło utworzenie dwuch greckich rejonów narodowych w składzie okręgu Marjupolskiego. Będą to rejony Manguszski i Sartański, których ośrodki administracyjne mieścić się będą we wsiach greckich Mangusz i Sartana.

Ibidem podaje, że centralna komisja dla spraw mniejszości narodowych w Charkowie odbyła posiedzenie w kwestji polepszenia sanitarnych warunków bytu mniejszości narodowych na Ukrainie sowieckiej. Prócz tego komisja zwróciła się do okręgowych komitetów wykonawczych w Zaporożu, Marjupolu i Żytomierzu z prośbą o przyśpieszenie prac nad wyodrębnieniem niemieckich rejonów narodowych: Hortyckiego w okręgu zaporożskim, Osthajmskiego w okręgu marjupolskim oraz jednego rejonu w okręgu wołyńskim.

SPRAWY KOŚCIELNE.

ZAMKNIĘCIE DOMÓW MODLITWY. Wieczerniaja Moskwa, 12.VI. podaje z Żytomierza wiadomość o zamknięciu kilku żydowskich domów modlitwy w miasteczkach na Wołyniu. Lokale zamkniętych domów przeznaczono na siedziby robotniczych klubów komunistycznych.

STOSUNEK DO KSIĘŻY KATOLICKICH NA UKRAINIE. Sierp, 3.VI. donosi, iż we wszystkich miejscowościach na Ukrainie sowieckiej, zamieszkałych przez polską ludność katolicką, uchwalane są rezolucje, zwrócone przeciwko duchowieństwu katolickiemu. Ludność żąda od księży dołączenia swych podpisów do podpisów na deklaracji księży podolskich, oświadczając, iż ci księża, którzy tej deklaracji nie podpiszą, uważani będą za jawnych kontr-rewolucjonistów.

ŻYCIE GOSPODARCZE.

ROZWÓJ PRZEMYSŁU METALURGICZNEGO NA UKRAINIE. Wisti, 1.VI. omawia rozwój przemysłu metalurgicznego w USSR. Zdaniem pisma, tempo tego rozwoju jest zbyt powolne. Potrzebna jest rekonstrukcja istniejących zakładów oraz budowa kilku nowych zakładów w zagłębiu Kryworożskiem, zagłębiu Donieckiem, w okolicach Dnieproustroju oraz na wybrzeżu Azowskiem. Inwestycje te powinny być dokonane w ciągu najbliższych 10 — 15 lat, w przeciwnym bowiem razie przemysł metalurgiczny na Ukrainie nie będzie w stanie obsłużyć wszystkich potrzeb Związku sowieckiego.

NOTATKI I INFORMACJE.

RÓŻNE.

NASTRÓJ ROBOTNIKÓW W AZJI ŚRODKOWEJ. Prawda Wostoka, 3.VI. ogłasza uchwały komisji wykonawczej biura środkowo-azjatyckiego C. K. sowieckiej partji komunistycznej w sprawie nastrojów ludności robotniczej tej części ZSRR. Uchwała stwierdza, iż w nastrojach robotników środkowo-azjatyckich dominuje niezadowolenie z niskiej płacy, trudności aprowizacyjnych i mieszkaniowych, czynów, popełnionych przez pojedyńczych członków partji oraz biurokratyzmu instytucyj partyjnych, sowieckich i sądowych. Niezadowolenie to wywołało ostatnio szereg strajków, między innemi, strajk przy budowie kolei Ucz-Adżyńskiej, w kilku zakładach przemysłowych w Taszkiencie i Tasztramie itp. Zarząd centralny związku robotników budowlanych w Turkmenistanie nie poczynił niezbędnych kroków dla polepszenia warunków bytu robotników, zatrudnionych przy budowie kolei Ucz-Adżyńskiej. Wobec tego zarząd ten zostaje rozwiązany i winni niedbalstwa członkowie jego — pociągnięci do odpowiedzialności sądowej z ogłoszeniem powyższej uchwały w prasie sowieckiej. Zarządowi kolei środkowo-azjatyckiej udzielona zostaje z tych samych powodów surowa nagana. Zarządzone zostaje śledztwo w celu wykrycia powodów pożaru w asakińskich zakładach bawełnianych. Prócz tego zwrócona będzie uwaga wszystkich turkmenistańskich związków zawodowych na konieczność udzielania większego zainteresowania sytuacją i życiem robotników środkowo-azjatyckich.

ARTYKUŁY NIEUWZGLĘDNIONE.

Prawda, 14.VI. Małe uwagi o wielkiej sprawie (art. Pietrowa w dodatku dyskusyjnym o projekcie zmiany programu międzynarodówki komunistycznej). — Sporna kwestja (art. Benderowskiego w tymże dodatku). — Przejściowy okres od kapitalizmu ku socjalizmowi (art. Wargi w tymże dodatku). — 15.VI. Kooperacja robotnicza (art. Pozdnyszewa). — 16.VI. O samokrytyce (art. wst.).

Wożrożdenje, 13.VI. Likwidacja komitetu rosyjskiego w Polsce (art. informacyjny).

Zakł. Gr. Prac. Dr., S. z o. o., Nowy Świat 54, tel. 15-56 i 242-40.

Drukowane na prawach rękopisu.